

Spis treści

<i>Wstęp</i>	11
--------------------	----

Rozdział I

Początki asystentury rodziny w Polsce	17
1.1. Kontekst rozwoju asystentury rodziny	18
1.2. Asystentura rodziny – szanse i zagrożenia	31
1.3. Pierwotna koncepcja asystentury rodziny – podstawy teoretyczne	34
1.4. Definicje pojęć asystentura rodziny i asystent rodziny	41
1.5. Efektywność asystentury rodziny	53

Rozdział II

Profesjonalność zawodu asystenta rodziny	58
2.1. Definicje zawodu, profesjonalizacji, profesjonalizmu i profesji	58
2.2. Ku profesjonalizacji w pierwszych działaniach z zakresu asystentury rodziny i w pierwszych rozważaniach na ten temat	64
2.3. Aspekty profesjonalne asystentury rodziny w aktualnie obowiązujących przepisach prawa	69

Rozdział III

Metodologia badań własnych dotyczących procesu profesjonalizacji zawodu asystenta rodziny po wprowadzeniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innych zmianach w przepisach prawa	76
3.1. Paradygmat zastosowany w badaniach	76
3.2. Cel badań i problemy badawcze	77
3.3. Charakterystyka schematu badań, wykorzystanych metod badawczych oraz organizacji badań	80

Rozdział IV

Idea asystentury rodziny	89
4.1. Rozumienie pojęcia asystent rodziny oraz nakreślenie jego roli przez osoby wykonujące ten zawód	90
4.2. Definiowanie pojęcia asystentura rodziny oraz nakreślenie roli asystenta rodziny w standardach świadczenia asysty rodzinnej	96
4.3. Realizacja idei asystentury rodziny po wprowadzeniu ustawy w opinii osób uczestniczących w badaniach	103
4.4. Czynniki utrudniające realizację asystentury zgodnie z jej pierwotnym rozumieniem	108
4.5. Proces tworzenia się tożsamości zawodowej	114

Rozdział V

Kwalifikacje, motywacje i predyspozycje do wykonywania zawodu asystenta rodziny	120
5.1. Kwalifikacje asystenta rodziny	120
5.2. Motywy wyboru zawodu asystenta rodziny	125
5.3. Predyspozycje do wykonywania zawodu asystenta rodziny	133
5.4. Powody rezygnacji z zatrudnienia w zawodzie asystent rodziny	137
5.5. Samoocena asystenta rodziny dotycząca poziomu realizacji zadań profesji oraz rozwoju zawodowego	142

Rozdział VI

Rodzina z wieloma problemami – odbiorca wsparcia asystenta rodziny ...	151
6.1. Charakterystyka rodzin wspieranych przez asystenta rodziny	151
6.2. Rodzina jak źródło zasobów	160
6.3. Oczekiwania osób wspieranych wobec asystenta rodziny oraz stopień ich realizacji w opinii i deklaracjach asystentów rodziny biorących udział w badaniu	166

Rozdział VII

Funkcje, zakres obowiązków i obszar działania asystenta rodziny w kontekście zadań innych służb społecznych pracujących z rodziną i na jej rzecz

.....	172
7.1. Zadania asystenta rodziny	172
7.2. Asystent rodziny a pracownik socjalny	176
7.3. Interwencja w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i innych członków rodziny	187
7.4. Asystent rodziny a kurator sądowy	197
7.5. Asystent rodziny a opiekunka	199
7.6. Asystent rodziny a psychoterapeuta	200
7.7. Asystent rodziny a koordynator pieczy zastępczej	202
7.8. Katalog usług asystenta rodziny	203
7.9. Łączenie ról zawodowych	207
7.10. Współpraca z innymi służbami społecznymi	209

Rozdział VIII

.....	215
8.1. Modele pracy socjalno-wychowawczej z elementami terapii	215
8.2. Etapy udzielania asysty rodzinnej	219
8.3. Metody i techniki pracy z rodziną	222
8.4. Zmiany we własnym metodycznym działaniu deklarowane przez asystentów rodziny	228

Rozdział IX

.....	245
9.1. Asystentura rodziny w ośrodku pomocy społecznej a w organizacji pozarządowej	245
9.2. Umieszczenie stanowisk pracy asystenta rodziny w strukturze organizacyjnej ośrodka pomocy społecznej	249
9.3. Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	251
9.4. Procedury przydzielania asystenta do rodziny	255
9.5. Organizacja czasu pracy asystenta rodziny	262

9.6. Przebieg wizyty asystenta w domu rodziny	264
9.7. Dokumentacja asystentów rodziny	269
9.8. Warunki pracy asystenta rodziny	290

Rozdział X

Wnioski z badań, odniesienia teoretyczne oraz uwagi metodyczne 296

10.1. Rozumienie idei asystentury rodziny oraz roli asystenta przez osoby wykonujące ten zawód, ich zwierzchników, inne służby społeczne i osoby wspierane – rozważania o roli społecznej asystenta rodziny	297
10.2. Realizacja pierwotnej koncepcji asystentury rodziny w obowiązującym systemie prawnym i organizacyjnym pomocy społecznej – rozważania o ograniczeniach modelu biurokracji	305
10.3. Czynniki poza ukonstytuowaniem prawnym zawodu asystenta rodziny wpływające na postrzeganie roli asystenta rodziny przez niego samego i innych oraz możliwość wykonywania przez niego zadań	314
10.4. Samoocena asystentów rodziny dotycząca kwalifikacji, motywacji i predyspozycji do wykonywania zawodu – rozważania o czynnikach zwiększających zaangażowanie w wykonywaną pracę	316
10.5. Charakterystyka odbiorcy wsparcia asystenta rodziny – rozważania nie tylko o dysfunkcji i wyuczonej bezradności, ale również o rodzinie jako źródle zasobów oraz uwagi metodyczne do pracy z klientem niedobrowolnym	321
10.6. Opinie i deklaracje osób zaangażowanych w asystenturę rodziny, wynikające z ich doświadczeń, dotyczące funkcji, zakresu obowiązków i obszaru działania asystenta rodziny w kontekście zadań innych służb społecznych pracujących z rodziną i na jej rzecz – rozważania o zadaniach ustawowych wybranych profesji społecznych	333
10.7. Metodyczne działanie asystentów rodziny oraz zmiany w nim pod wpływem dyskusji grupowych i informacji zwrotnych dotyczących opisu deklarowanego działania i prowadzonej dokumentacji – rozważania o wsparciu społecznym i różnych modelach pracy z rodziną z wieloma problemami	344

10.8. Ocena organizacji i warunków pracy asystentów rodziny	355
10.9. Opinie osób badanych dotyczące tego jak organizacja i warunki pracy wpływają na możliwości realizacji pierwotnej koncepcji asystentury rodziny i wynikających z niej roli i zadań asystenta rodziny – rozważania o zastosowaniu <i>empowermentu</i> w zarządzaniu placówkami pomocy społecznej	358
Podsumowanie – warunki sprzyjające w dochodzeniu do profesjonalności zawodu asystenta rodziny	364
Na zakończenie „głos” osoby wspieranej – ocena pracy asystentki rodziny dokonana przez klientkę	373
Bibliografia	375
ANEKSY	395
Aneks 1.	
Asystentura rodziny to wspieranie czy wymuszanie? Głosy w dyskusji	395
<i>Marek Liciński</i> Asysta rodzinna	396
<i>Tomasz Świtek</i> Asystentura rodziny – parę refleksji o wspieraniu zmian w rodzinie	403
<i>Jadwiga Maria Jaraczewska</i> Wspieranie w asystenturze rodziny poprzez Dialog Motywujący	406
<i>Katarzyna Łangowska</i> Wspieranie, gdyż asystent rodziny to przyjaźnie nastawiony towarzysz	413
<i>Lidia Zeller</i> Asystent rodziny wspiera rodziców, ale w sytuacjach trudnych chroni dzieci	418
<i>Irena Marszałek</i> W poszukiwaniu właściwych kierunków	421
<i>Mariusz Węc</i> Wspieranie za pomocą diady asystenckiej	427
Aneks 2.	
Ocena sytuacji rodziny	430

Aneks 3.

Formularz planu pracy z rodziną w świetle <i>Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</i> (art.15)	431
---	-----

Aneks 4.

Opis pracy asystenta z rodziną	433
--------------------------------------	-----

Aneks 5.

Plan pracy z rodziną – wersja uproszczona (dostosowana do wpisywania do programu POMOST)	455
--	-----

Aneks 6.

Opis pracy z klientem niedobrowolnym jako przykład metodycznego działania z klientem nakłanianym do skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny przez inne służby społeczne (lub sąd)	457
--	-----

Aneks 7.

Ulotka dla rodziny	470
--------------------------	-----

Aneks 8.

Formularz sprawozdania półrocznego	471
--	-----

Aneks 9.

Przykład sprawozdania półrocznego	472
---	-----

Aneks 10.

Karta pracy asystenta rodziny	476
-------------------------------------	-----

Aneks 11.

Karta pracy asystenta z rodziną	478
---------------------------------------	-----